

## ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA U NASTAVI GEOGRAFIJE

| Element vrednovanja                       | Opis elementa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Oblik                                     | Kriterij                                                                                                                            |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Geografska znanja</b>                  | - obuhvaća činjenično, konceptualno i proceduralno znanje.<br>Činjenično znanje je temelj za razumijevanje geografskih sadržaja, no težište treba staviti na konceptualno i proceduralno znanje koje će omogućiti primjenu znanja u novim situacijama i kreativno rješavanje prostornih problema.<br>Usvojenost odgojno-obrazovnih ishoda u ovom elementu provjerava se usmenim ispitivanjem i pisanim provjerama. | pisano, usmeno                            | točnost i kvaliteta odgovora; reakcija na postavljeno pitanje; samostalnost                                                         |
| <b>Geografsko istraživanje i vještine</b> | grafičke, statističke, matematičke i orijentacijske vještine, izrada skica, profila, tematskih karata, dijagrama, prezentacija, postera, plakata, samostalnih pisanih radova; kognitivne vještine (analiza grafičkih priloga); primjena geografskih znanja, povezivanje nastavnog gradiva i logičko zaključivanje<br>istraživački rad ako je planiran za godinu učenja                                             | pisano, usmeno, praktično                 | točnost, preciznost, samostalnost, preglednost i sl.; primjena statističkih i grafičkih metoda; prezentacijske vještine; timski rad |
| <b>Kartografska pismenost</b>             | poznavanje elemenata i sadržaja svih vrsta geografskih karata; interpretacija prostorne organizacije i procesa čitanjem sadržaja geografskih karata.                                                                                                                                                                                                                                                               | Pisano (slijepe karte), usmeno, praktično | orijentacija i snalaženje na geografskoj karti; čitanje i interpretacija sadržaja karata; pravilno pisanje geografskih imena        |

### KRITERIJI ZA VREDNOVANJE ODREĐENOG ELEMENTA

Razina usvojenosti ishoda: **IZNIMNA**

|                   |                                    |                        |
|-------------------|------------------------------------|------------------------|
| GEOGRAFSKA ZNANJA | GEOGRAFSKO ISTRAŽIVANJE I VJEŠTINE | KARTOGRAFSKA PISMENOST |
|-------------------|------------------------------------|------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- reakcija učenika na postavljeno pitanje je brza i točna</li> <li>- izrazito temeljito i opširno <b>obrazlaže</b> naučeno</li> <li>- gradivo je usvojeno sa potpunim razumijevanjem, proširuje ga vlastitim iskustvom</li> <li>- originalan i samostalan u rješavanju zadataka</li> <li>- sve navedeno učenik vrši bez pomoći nastavnika</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-izrazito kvalitetno, brzo i točno uočava geografske pojave i procese</li> <li>-izrazito temeljito i opširno povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima</li> <li>-izuzetno samostalno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema</li> <li>-s lakoćom obrazlaže i dokazuje geografske procese i pojave</li> <li>-pokazuje razvijeno i prošireno logičko zaključivanje i povezivanje s životnom praksom</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-izrazito brzo, točno i samostalno pokazuje i „čita“ geografske pojmove</li> <li>-izrazita sposobnost povezivanja i „čitanja“ naučenog gradiva sa karte (paralelno pokazivanje na karti sa iznošenjem teorije)</li> <li>-izrazito točno i brzo analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te samostalno donosi zaključke</li> <li>-izrazito uspješno koristi zemljovid pri orijentaciji u prostoru</li> </ul> |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### Razina usvojenosti: VRLO DOBRA

| GEOGRAFSKA ZNANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | GEOGRAFSKO ISTRAŽIVANJE I VJEŠTINE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | KARTOGRAFSKA PISMENOST                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- reakcija učenika na postavljeno pitanje je sporija no uz eventualnu manju pomoć nastavnika u obliku potpitanja odgovara točno</li> <li>- kvaliteta znanja je točna i opširna, a način iznošenja gradiva je uglavnom logičan te sa razumijevanjem</li> <li>- uspješno primjenjuje stečena znanja</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- polagano i sporije, ali točno, uočava osnovne geografske pojave i procese</li> <li>- opširno povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima</li> <li>- samostalno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema</li> <li>- logično obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese</li> <li>- pokazuje logičko zaključivanje i povezivanje s životnom praksom</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- točno i samostalno, no sporije, pokazuje i „čita“ geografske pojmove</li> <li>- povezuje i „čita“ naučeno gradiva sa geografske karte</li> <li>- Točno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te samostalno donosi zaključke</li> <li>- uspješno koristi geografsku kartu pri orijentaciji u prostoru</li> </ul> |

**Razina usvojenosti: DOBRA**

| GEOGRAFSKA ZNANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | GEOGRAFSKO ISTRAŽIVANJE I VJEŠTINE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | KARTOGRAFSKA PISMENOST                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- reakcija učenika na postavljeno pitanje je spora i uz pomoć nastavnika (brojna potpitanja i navođenje na dogovor), no činjenice izlaže jasno i nedvosmisleno</li> <li>- kvaliteta znanja je prosječna, a način iznošenja gradiva je logičan tek u pojedinim dijelovima</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- polagano i uz učiteljevu pomoć uočava geografske pojave i procese</li> <li>- prosječno povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima</li> <li>- djelomično i nepotpuno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema</li> <li>- uz učiteljevu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese</li> <li>- prosječno i djelomično logički zaključuje i povezuje s životnom praksom</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- većinu zadanih pojmova pokazuje točno</li> <li>- djelomično razvijena kartografska pismenost</li> <li>- uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti i koristi se njima uz učiteljevu pomoć</li> <li>- prosječno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge</li> <li>- geografsku kartu koristi i „čita“ uz pomoć učitelja pri orijentaciji u prostoru</li> </ul> |

**Razina usvojenosti: ZADOVOLJAVAJUĆA**

| GEOGRAFSKA ZNANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | GEOGRAFSKO ISTRAŽIVANJE I VJEŠTINE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | KARTOGRAFSKA PISMENOST                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- reakcija učenika na postavljeno pitanje je djelomična, kvaliteta znanja je nepotpuna i površna sa greškama, a način iznošenja znanja tek zadovoljavajući uz sposobnost razgovora sa nastavnikom</li> <li>- na jednostavan način nabraja i opisuje činjenice</li> <li>- otežano povezuje stečena geografska znanja s konkretnim primjerima</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- površno i djelomično i uz učiteljevu pomoć uočava geografske pojave i procese</li> <li>- nepotpuno i površno s pogreškama povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima</li> <li>- površno i djelomično i uz učiteljevu pomoć izvodi zaključke pri analizi geografskih problema</li> <li>- djelomično i uz učiteljevu pomoć obrazlaže i dokazuje osnovne geografske pojave i procese</li> <li>- površno logički zaključuje i povezuje s životnom praksom</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- pokazuje na geografskoj samo pojedine osnovne zadane pojmove</li> <li>- teško uočava i prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti i slabo se koristi njima</li> <li>- nepotpuno i s pogreškama analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te zahtjeva veliku pomoć učitelja</li> <li>- vrlo površno i djelomično „čita“ i koristi geografsku kartu pri orijentaciji u prostoru i snalazi se isključivo uz pomoć učitelja</li> </ul> |

**Razina usvojenosti: NEZADOVOLJAVAJUĆA**

| GEOGRAFSKA ZNANJA                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | GEOGRAFSKO ISTRAŽIVANJE I VJEŠTINE                                                                                                                                     | KARTOGRAFSKA PISMENOST                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- učenik ne odgovara na postavljena pitanja i nije usvojio ključne pojmove</li> <li>- učenik pokazuje nerazumijevanje geografskih nastavnih sadržaja</li> <li>- učenik ne primjenjuje i ne poznaje primjere korištenja geografskih znanja u svakodnevnom životu</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- nesuvislo uočava geografske pojave i procese</li> <li>- ne povezuje nastavno gradivo s ostalim temama i predmetima</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- nesuvislo pokazuje na geografskoj karti najosnovnije zadane pojmove</li> <li>- nema razvijenu kartografsku pismenost</li> <li>- gotovo ne uočava i ne prepoznaje pojedine geografske sadržaje na geografskoj karti i ne koristi se njima</li> <li>- nelogično i bez razumijevanja analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge te i uz veliku pomoć učitelja ne razumije</li> <li>- nesuvislo koristi i ne „čita“ geografsku kartu pri orijentaciji u prostoru</li> </ul> |

**METODE NAČINI I POSTUPCI OCJENJIVANJA****SUMATIVNO VREDNOVANJE****Pisane provjere znanja**

Pisane provjere znanja uključuju zadatke otvorenoga i zatvorenog tipa. Pisane provjere provode se periodično, nakon učenja i poučavanja određene skupine ishoda uz obaveznu prethodnu najavu. Na satima ponavljanja učenici su informirani o točnom sadržaju ispita, tj. ishodima koji će se ispitivati te tipu zadataka. Ako učenik nije pisao redovitu pisanu provjeru znanja, mora biti spreman za provjeru gradiva ispita prvi nastavni sat nakon provjere (mora biti spreman, ne znači nužno da će biti ispitan baš prvi sat, ovisi o dinamici sata, ali znači da neće dobiti nikakvu posebnu najavu), a gradivo ispita može biti provjereno usmeno ili pisanim putem, prema odluci nastavnice.

**Usmene provjere znanja**

Usmeno ispitivanje provodi se kontinuirano tijekom nastavne godine bz prethodne najaveučenicima.

**Istraživački rad u geografiji**

Istraživački rad učenici pišu jedanupu u dvije godine učenja. Ako je za razred planiran istraživački rad tada treba vrednovati i sve vještine koje su u funkciji njegova ostvarivanja: opažanje, postavljanje pitanja, planiranje istraživanja; prikupljanje podataka; bilježenje, vrednovanje i predstavljanje podataka; interpretiranje i analiziranje podataka te zaključivanja; komuniciranje rezultata i postupaka istraživanja. Učenici prije izrade rada dobivaju razrađene kriterije za isti.

### **FORMATIVNO VREDNOVANJE**

Provodi se kroz kontinuirano prikupljanje informacija o napretku, svrha ovih postupaka nije brojčana ocjena, već pružanje detaljne kvalitativne povratne informacije o trenutačnom napretku, postignućima i smjernicama za daljnji rad.

### **ZAKLJUČNA OCJENA**

Zaključna ocjena proizlazi iz bilježaka te iz sva tri elementa vrednovanja naučenog i ne mora biti jednaka aritmetičkoj sredini.

Nastavnica: Anita Lučić, prof.